

บทที่ 2

พฤติกรรมของเสียง

1. พฤติกรรมของเสียงในพื้นที่จำกัด
2. การสะท้อนของเสียง
3. การกระจายของเสียง
4. การสะท้อนกลับของเสียง
5. ACOUSTICS และ PSYCHOACOUSTICS
6. อัตราการสลายเสียง
7. เงามของเสียง

แบบประเมินผลก่อนเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับ การเกิด การเดินทางและการสลายตัวของเสียง

ข้อแนะนำ อ่านแบบทดสอบอย่างละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย × บนข้อย่อยที่ตอบคำถามที่ดีที่สุด โปรดใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

1. ข้อใดไม่ใช่การสูญเสียพลังงานของเสียงในพื้นที่จำกัด	ค. ราบเรียบ
ก. ถูกดูดซับในอากาศ	ง. กระจายเสียง
ข. ถูกนำไปยังส่วนอื่นของอาคาร	5. คลื่นเสียงที่สะท้อนจากผิวชนิดใดมีพลังสูงสุด
ค. ดูดซับเข้าผนังห้อง	ก. โค้งเว้า
ง. บ้อนกลับเข้าแหล่งกำเนิด	ข. โค้งนูน
2. IMAGE ของแหล่งกำเนิดเสียงจะอยู่ด้านตรงกันข้ามเสมอถ้าพื้นผิวที่ปะทะเป็นเช่นใด	ค. ราบเรียบ
ก. ผิวโค้งเว้า	ง. กระจายเสียง
ข. ผิวโค้งนูน	6. จุดมุ่งหมายหลักที่ทำให้พื้นผิวกระจายเสียงเพื่อป้องกันอะไร?
ค. ผิวเรียบ	ก. การดูดซับของเสียง
ง. ผิวเป็นรูปพุน	ข. การสะท้อนเสียง
3. เส้นที่กำหนด IMAGE เรียกว่าอะไร	ค. การก้องและสะท้อน
ก. WAVE FRONT	ง. การก้องกระหึ่ม
ข. SOUND RAY	7. การป้องกันเสียงสะท้อนกลับข้อใดเป็นที่นิยมสูงสุด
ค. WAVE LENGHT	ก. ผนังสะท้อนเปลี่ยนมุม
ง. WAVE FORM	ข. ผนังดูดซับเสียง
4. WAVE FRONT ที่เกิดจากพื้นผิวชนิดใดมีขนาดเล็กที่สุด	ค. ผนังกระจายเสียง
ก. โค้งเว้า	ง. ผนัง (CYCLORAMA)
ข. โค้งนูน	8. คลื่นนิ่ง (STANDING WAVE) เกิดจากข้อใด

ก. การสะท้อนเสียงในห้องเรียบสงัด ข. การสะท้อนลักษณะซ้ำที่สุด ค. การสะท้อนแบบต่อเนื่อง ง. การสะท้อนระหว่างผนังที่ตั้งฉากกัน 9. เสียงชนิดใดที่มีการสะท้อนเกินหนึ่งครั้ง ก. เสียงกระหึ่ม ข. เสียงก้อง ค. เสียงทางตรง ง. เสียงดังมาก ๆ 10. ข้อใดไม่ใช่ผลของเสียงกระหึ่ม ก. เสียงทุ้ม ข. เสียงสูง ค. เสียงดัง ง. บอกขนาดของห้อง 11. เสียงในวิหารใหญ่ ๆ มักเป็นเสียงชนิดใด ก. เสียงก้องสะท้อน ข. เสียงทุ้ม ค. เสียงแหลม ง. เสียงกระหึ่ม	12. เสียงดังระดับเฉลี่ยจะดังกี่เดซิเบล ก. 50 ข. 65 ค. 70 ง. 85 13. ความเงียบเสียงมีความดังกี่เดซิเบล ก. 20 ข. 25 ค. 30 ง. 35 15. ช่วงเวลาสลายเสียงสั้น ๆ จะให้เสียงลักษณะเช่นใด ก. มีชีวิตชีวา ข. สงัดเงียบ ค. ดังฟังชัด ง. ค่อย ๆ จางหายไป 15. เงามเสียงต่างจากเงาแสงในข้อใด ก. มองไม่เห็น ข. ได้ยินชัดเจน ค. หักเงได้ ง. เกิด IMAGE

1. พฤติกรรมของเสียงในพื้นที่จำกัด
 - เมื่อเสียงเกิดขึ้นในพื้นที่จำกัดใด ๆ จะเกิดปรากฏการณ์ดังนี้
 - ก. เสียงถูกดูดซับไปในอากาศ
 - ข. สะท้อนจากผนังห้อง
 - ค. ถูกดูดซับเข้าในผนังห้อง
 - ง. ถูกนำไปยังห้องอื่น ๆ โดยผ่านผนังห้อง
 - จ. ถูกขับกระจายออกมาจากการก้องภายในผนัง
 - ฉ. ถ้ามีการสะท้อนเกินหนึ่งครั้งจะทำให้เกิดเสียงกระหึ่ม

ตามภาพที่ 2

แสดงการสะท้อนของเสียงจากพื้นผิวเรียบราบ จะทำให้เกิดมุมสะท้อนกลับเท่ากับมุมตกกระทบ เกิดมโนภาพ (IMAGE) ของแหล่งกำเนิดเสียงอยู่ด้านตรงกันข้ามกับแหล่งกำเนิดเสียงจริง

ภาพที่ 3 ก. แสดงการตกกระทบของเสียงบนพื้นผิวราบเรียบ มุมสะท้อนของรังสีของเสียงจะทำมุมเท่ากับมุมตกกระทบของเสียง

ภาพที่ 3 ข. แสดงการตกกระทบของเสียงบนพื้นผิวโค้งนูน จะทำให้เกิดแหล่งมโนภาพของเสียงเกิดขึ้นหลายแหล่ง

ภาพที่ 4 ก. แสดงการสะท้อนของเสียงจากพื้นผิวโค้งเว้า รังสีของเสียงที่เกิดการสะท้อนจะรวมตัวกัน โดยมีมโนภาพของแหล่งกำเนิดต่างกัน

การสะท้อนกลับของเสียง

ตามภาพที่ 6 A แสดงการสะท้อนกลับของเสียงจากมุมฉากของห้อง กลับไปยังแหล่งกำเนิดเสียง ซึ่งเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ วิธีแก้ไขทำได้ 3 วิธีคือ

- ก. ตามรูป 6 B ดัดแปลงพื้นผิวไม่ให้เป็นมุมฉาก
 - ข. รูป 6 C ทำให้พื้นผิวสามารถดูดซับเสียง
 - ค. รูป 6 D ทำให้พื้นผิวเกิดการกระจายเสียง
3. ก. ACOUSTICS หมายถึงสภาวะแวดล้อมเกี่ยวกับเสียง โดยเฉพาะในสตูดิโอโน้น จะต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของสถานที่นั้น ๆ
 - ข. PSYCHOACOUSTICS หมายถึงความรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อการรับฟัง ภายใต้ระบบอุโฆษหนึ่ง

4. เวลา และอัตราการสลายเสียง (TIME AND RATE OF DECAY) RATE OF DECAY หมายถึง ช่วงเวลาที่เสียงลดระดับลงจากระดับเฉลี่ยจนถึงเสียงสจด์ หรือลดลง 60 เดซิเบล เริ่มจาก 85 เดซิเบล ลงมาเป็น 25 เดซิเบล

อัตราการสลายเสียงจะเป็นตัวบ่งชี้ลักษณะทางอุโฆษของห้อง เช่น ห้องที่มี RATE OF DECAY สั้น ๆ หมายถึงเสียงเกิดขึ้นและหายไปอย่างรวดเร็ว จะเป็นห้องที่สามารถดูดซับเสียงได้ดี

ห้องที่มี ROD ยาว หมายถึง ห้องที่มีการสะท้อนเสียงได้ดี

ตัวอย่างจากภาพที่ 8 แสดงการสลายเสียง 3 ชนิด คือ

- a. การสลายเสียงในห้องที่มีชีวิตชีวา (สะท้อนได้พอควร) - เป็นการสลายที่ดีสม่ำเสมอ
- b. การสลายเสียงในห้องสงบเงียบเป็นไปชนิดสม่ำเสมอ
- c. การสลายเสียงในห้องสงบเงียบชนิดไม่สม่ำเสมอ

5. เงาของเสียง (SOUND SHADOW)

ตามภาพที่ 9 เมื่อเสียงตกกระทบส่วนปลายของสิ่งกีดขวางใด ๆ จะทำให้เกิดส่วนล้ำของคลื่น (WAVE FRINGES) ของเสียงเข้าไปส่วนด้านหลังของสิ่งกีดขวางนั้น ๆ ส่วนด้านหลังจะเกิดเงาเสียง (SOUND SHADOW)

แบบประเมินผลหลังเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรอบรู้ที่นักศึกษาามีขึ้น หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระบทที่ 2 มาแล้ว

ขบวนการ อ่านคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วกาเครื่องหมาย ลงบนข้อเลือกที่ถูกต้อง

1. เสียงดังระดับเฉลี่ยจะดังกี่เดซิเบล ก. 50 ข. 65 ค. 70 ง. 85 2. ข้อใดไม่ใช่ผลของเสียงกระหึ่ม ก. เสียงทุ้ม ข. เสียงสูง ค. เสียงดัง ง. บอกขนาดของห้อง 3. เสียงในวิหารใหญ่ ๆ มักเป็นเสียงชนิดใด ก. เสียงท่อน ข. เสียงทุ้ม ค. เสียงแหลม ง. เสียงกระหึ่ม 4. เสียงชนิดใดที่มีการสะท้อนเกินหนึ่งครั้ง ก. เสียงกระหึ่ม ข. เสียงก้อง ค. เสียงทางตรง ง. เสียงดังมาก ๆ 5. ช่วงเวลาสลายเสียงสั้น ๆ จะให้เสียงลักษณะเช่นใด ก. มีชีวิตชีวา ข. สดเจียบ	ค. ดังฟังชัด ง. ค่อย ๆ จางหายไป 6. เงาเสียงต่างจากเงาแสงในข้อใด ก. มองไม่เห็น ข. ได้ยินชัดเจน ค. หักเงได้ ง. เกิด IMAGE 7. ความเจียบเสียงมีความดังกี่เดซิเบล ก. 20 ข. 25 ค. 30 ง. 35 8. จุดมุ่งหมายหลักที่ทำให้พื้นผิวกระจายเสียงเพื่อป้องกันอะไร? ก. การดูดซับของเสียง ข. การสะท้อนเสียง ค. การก้องและสะท้อน ง. การก้องกระหึ่ม 9. คลื่นนิ่ง (STANDING WAVE) เกิดจากข้อใด ก. การสะท้อนเสียงในห้องเจียบสงบ ข. การสะท้อนลักษณะซ้ำที่สุด ค. การสะท้อนแบบต่อเนื่อง ง. การสะท้อนระหว่างผนังที่ตั้งฉากกัน

10. WAVE FRONT ที่เกิดจากพื้นผิวชนิดใด มีขนาดเล็กที่สุด ก. โค้งเว้า ข. โค้งนูน ค. ราบเรียบ ง. กระจายเสียง 11. คลื่นเสียงที่สะท้อนจากผิวชนิดใดมีพลังสูงสุด ก. โค้งเว้า ข. โค้งนูน ค. ราบเรียบ ง. กระจายเสียง 12. การป้องกันเสียงสะท้อนกลับข้อใดเป็นที่ยอมรับสูงสุด ก. ผนังสะท้อนเปลี่ยนมุม ข. ผนังดูดซับเสียง ค. ผนังกระจายเสียง ง. ผนัง CYCLORAMA	13. ข้อใดไม่ใช่การสูญเสียพลังงานของเสียงในพื้นที่จำกัด ก. ถูกดูดซับในอากาศ ข. ถูกนำไปยังส่วนอื่นของอาคาร ค. ถูกดูดซับเข้าผนังห้อง ง. ปล่อยกลับเข้าแหล่งกำเนิด 14. เส้นที่กำหนด IMAGE เรียกว่าอะไร ก. WAVE FRONT ข. SOUND RAY ค. WAVE LENGHT ง. WAVE FORM 15. IMAGE ของแหล่งกำเนิดเสียงจะอยู่ด้านตรงกันข้ามเสมอถ้าพื้นผิวที่ปะทะเป็นเช่นใด ก. ผิวโค้งเว้า ข. ผิวโค้งนูน ค. ผิวเรียบ ง. ผิวเป็นรูปพารา

เฉลยคำตอบแบบประเมินผลประจำบทที่ 2

เฉลยแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียน	เฉลยแบบประเมินผลตนเองหลังเรียน
1. ง	1. ง
2. ค	2. ข
3. ข	3. ง
4. n	4. n
5. n	5. n
6. ค	6. ค
7. ข	7. ข
8. ง	8. ค
9. n	9. ง
10. ข	10. n
11. ง	11. n
12. ง	12. ข
13. ข	13. ง
14. n	14. ข
15. ค	15. ค
16. —	16. —
17. —	17. —
18. —	18. —
19. —	19. —
20. —	20. —

ผลการประเมินการศึกษาบทที่ 2

ก. คะแนนก่อนเรียน

$$\begin{aligned} \text{คิดเป็นร้อยละ} &= \frac{100}{15} \times \text{คะแนน} \\ \text{ก่อนเรียน} &= \end{aligned}$$

ข. คะแนนหลังเรียน

$$\begin{aligned} \text{คิดเป็นร้อยละ} &= \frac{100}{15} \times \text{คะแนน} \\ \text{หลังเรียน} &= \end{aligned}$$

หมายเหตุ จำนวนร้อยละในข้อ ข. จะต้องได้อย่างน้อย 90 ขึ้นไปนักศึกษาจึงจะผ่านไปเรียนบทที่ 3 ต่อไป